Виховний хаб
з теми «Національно-патріотичне виховання, окреслене війною»

Легенда про Україну

Колись давно Бог створив народи і кожному наділив землю. Наші ж предки через скромність прийшли до Бога пізніше – їм землі не дісталося. Бог у цей час молився, і вони не сміли йому щось сказати. Стали чекати. По хвилі Бог обернувся, зазначивши, що вони чемні, хороші. Дізнавшись, чого вони прийшли, запропонував їм гарну землю. «Ні, - відповіли наші пращури, - там уже живуть німці, французи, іспанці, італійці». «Ну, тоді я вам дам ту землю, що залишив для раю, там усе є: річки, озера, ліси, поля, корисні копалини. Але пам'ятайте, якщо будете її берегти, то вона буде вашою, а ні – то ворога». Пішли предки на ту землю, оселилися і живуть до сьогоднішнього дня. А країну ту назвали…Україною.

В дитинстві відкриваєш материк, котрий назветься потім – Батьківщина

Ліна Костенко

Змістові орієнтири виховної роботи в умовах війни

Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році
Лист МОН № 1/12702-23 від 24.08.23 року

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА

Сьогодні дитина перебуває в стресовому стані тому потребує на **психологічну допомогу**.

- ✓ Зміни до статті 51 ЗУ «Про повну загальну середню освіту», якими передбачено не менше 10 % загальної кількості годин на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у питанні надання психологічної підтримки учасників освітнього процесу.
- ✓ Курси підвищення кваліфікації; спецкурси; проєкти;
- ✓ Психологічні хвилинки.

БЕЗПЕКА ТА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Одним із важливих пріоритетів є забезпечення безпеки учасників освітнього процесу.

- ✓ Оволодіння необхідними знаннями, потрібними для подальшої безпечної життєдіяльності.
- ✓ Учні мають знати правила безпеки, які допоможуть зберегти життя.
- ✓ Як діяти під час повітряних тривог як поводитися під час обстрілів; як надавати першу домедичну допомогу
- ✓ Правила поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних предметів.

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

Організація освітнього процесу з національно-патріотичного виховання передбачає виховання всесторонньо розвиненої особистості, здатної творчо мислити, активно творити в духовній і матеріальній сферах, самостійно й колективно виконувати суспільно важливі завдання, адекватно реагувати на виклики сучасності, пов’язані з боротьбою українського народу за незалежність.

НОВА ШКОЛА
ПРОСТІР ОСВІТИ ДЛЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНЦІВ

Яким має бути випускник школи?

Особистість

Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;

Патріот

Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;

Інноватор

Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

→ Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій

ОСЬ ХТО ПОВЕДЕ УКРАЇНСЬКУ ЕКОНОМІКУ ВПЕРЕД У ХХІ СТОЛІТТІ

Що таке патріотизм?

Патріоти́зм (грец. πατριώτης — *земляк*, грец. πατρίς та лат. *patria* — *батьківщина*) — громадянське почуття, змістом якого є любов до Батьківщини і готовність пожертвувати своїми інтересами заради неї, відданість своєму народові, гордість за надбання національної культури, особливе емоційне переживання своєї приналежності до країни, мови, історії, традицій, готовність діяти в інтересах вітчизни та постати на її захист у разі необхідності

Що означає бути патріотом?

Сенкан «ПАТРІОТ»
1.Два прикметника.
2.Три дієслова.
3. Узагальнююча фраза.
4. Синонім.

Бути патріотом України - це значить бути:

зразком стійкості

зразком сміливості

зразком незламності

зразком відданості

Національно-патріотичне виховання

Національно-патріотичне виховання дітей та молоді – це комплексна системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади, громадських організацій, сім'ї, освітніх закладів, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави.

Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації.

Ключові вектори національно-патріотичного виховання

1. **Національне** – плем’я, народ, тобто спільнота, у якій ми проживаємо і яка нас об’єднує;
2. **Патріотичне** – це про громадянську свідомість, людину, яка усвідомлює свої обов’язки та права в межах цієї держави;
3. **Виховання** – інструмент формування цінностей, спосіб усвідомити, зрозуміти та прийняти цінності, що стосуються громадянської свідомості.

Нормативне забезпечення національно-патріотичного виховання

- Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту»
- Указ Президента України від 18.05.2019 № 286/219 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»
- Указ Президента України №143/2022 від 16.03.22 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021р.№ 673 «Про Державну цільову соціальну програму національно-патріотичного виховання на період до 2025 року» **https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/673-2021-%D0%BF#Text**
- **Наказ МОН України від 06.06.2022 № 527** «Про деякі питання національно- патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641» та Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системи освіти України до 2025 року.

Національно-патріотичне виховання реалізується через систему виховних завдань:

•утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги культурного та історичного минулого України;
•виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
•підвищення престижу військової служби, а звідси - культивування ставлення до військовослужбовця як до захисника України, героя;
•усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
•сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
•виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;
•формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
•утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
•культивування кращих рис української ментальності - працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи;
•формування мовленнєвої культури;
•спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
•розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей.

Складові національно-патріотичного виховання

(Стратегія національно- патріотичного виховання)

Громадянсько – патріотичне

Духовно-моральне

Військово-патріотичне

Регіональна Програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2024-2028 роки, затверджена рішенням Харківської обласної ради від 20.02.2024 № 785-VIII

Напрям 1. Формування української громадянської ідентичності, ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації

Національна ідентичність – це усвідомлення себе представником певної нації і оцінка себе як носія національних цінностей: мови, релігії, етичних норм, культурної спадщини, тощо.

Становлення громадянина-патріота України, який усвідомлює свою приналежність до українського народу, причетність до долі країни, носієм української культури, мови. Патріота, який береже історичну пам'ять, цінує культуру, традиції, готовий боронити, розбудовувати Україну як суверенну, незалежну, демократичну, правову державу.

Одна з причин, чому українська культура та ідентичність перебувають під російськими атаками, бо вони є надзвичайною загрозою для Росії. Тому що це справжня історія про націю, її ідентичність, її історію, що протистоїть видуманому наративу про російський світ, який намагається уособлювати моральну, етичну, духовну вищість. А її просто напросто не існує. Це міф. Тоді як українська ідентичність та історія має щось дуже потужне, вона легітимна.

Вівіан Волкер, виконавча директорка Консультативної комісії США з публічної дипломатії при Державному департаменті

—

Напрям 2 . Духовно-моральне виховання дітей та молоді. Формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей.

Духовно – моральне виховання підростаючого покоління – складний, багатогранний процес, основою якого є прищеплення школярам гуманістичних якостей, системи світоглядних координат, вищих цілей і культури поведінки.

Його головна мета – набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури духовно – моральних відносин, формування у молоді особистих рис громадян Української держави, розвиненої духовності, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури.

Формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);
- активна участь у громадсько-політичному житті країни;
- верховенство права, повага до прав людини;
- готовності до природоохоронної діяльності;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Напрям 3 Військово-патріотичне виховання дітей та молоді

Військово-патріотичне виховання визначено складовою національно-патріотичного виховання, що в часи воєнної загрози стає пріоритетом національно-патріотичного виховання.

Військово-патріотичне виховання – наскрізний виховний процес, спрямований на формування у громадян України оборонної свідомості, підвищення суспільної значущості та поваги до військової служби, мотивації громадян до набуття ними необхідних компетентностей у сфері безпеки і оборони. Вікіпедія

- **Проведення військово-патріотичної гри «Сокіл»(«Джура»)**
- **Створення та робота військово-патріотичних гуртків**
- **Формування оборонної свідомості**
- **Набуття необхідних навичок у сфері безпеки та оборони**
- **Організація заходів (проєктів), спрямованих на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України**

Ролики проєкту «НАШІ»

- ✓ ТОП-5 національних символів України http://24tv.ua/top5_natsionalnih_simvoliv_ukrayini_n606607
- ✓ ТОП-5 українських кіношедеврів http://24tv.ua/top5_ukrayinskih_kinoshedevriv_n606176
- ✓ ТОП-5 відкриттів українців, які змінили світ http://24tv.ua/top5_vidkrittiv_ukrayintsiv_yaki_zminili_svit_n606040
- ✓ ТОП-5 найвідоміших митців України, про яких знає весь світ http://24tv.ua/top5_nayvidomishih_mittsiv_ukrayini_pro_yakih_znaye_ves_s vit_n605811
- ✓ ТОП-5 унікальних українців http://24tv.ua/top5_unikalnih_ukrayintsiv_n605426
- ✓ ТОП-5 українських стартапів, що підкорили світ http://24tv.ua/top5_ukrayinskih_startapiv_shho_pidkorili_svit_n604827
- ✓ ТОП-5 унікальних місць України http://24tv.ua/top5_unikalnih_mists_ukrayini_n604426
- ✓ ТОП-5 підприємств, якими українці можуть пишатись http://24tv.ua/top5_pidpriyemstv_yakimi_ukrayintsi_mozhut_pishatis_n6041
- ✓ Топ-5 знаменитостей українського походження http://24tv.ua/top5_znamenitostey_ukrayinskogo_pohodzhennya_n60346

Книга-мандрівка. Україна

https://www.youtube.com/channel/UCHq5vXBXgKpU0_Nxl8pDKyw

Віртуальні екскурсії музеями України

• Національний музей історії України (3D-тур) http://www.nmiu.com.ua/3D/hmuseum_1.swf
• Кіровоградський обласний краєзнавчий музей http://www.kokm.kr.ua/images/3D/kraeznavchuy_museum.html
Олександрійський музей миру http://uk.wikipedia.org/wiki/
• Музей писанкового розпису http://hutsul.museum/pysanka/exposition/virtual/
• Музей національної архітектури та побуту «Пирогово» http://museum-pyrogovo-kyiv.virtual.ua/?page=3D_tour
• Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття http://hutsul.museum/exposition/virtual/
• Історико-археологічний музей «Прадавня Аратта – Україна» в с. Трипілля http://incognita.day.kiev.ua/museums/trypillia
• Віртуальна екскурсія Музеєм археології в Батурині http://incognita.day.kiev.ua/museums/baturyn/
• Віртуальна екскурсія Національним військово-історичним музеєм України http://incognita.day.kiev.ua/museums/military/
• Музей історії запорозького козацтва http://www.ostrov-hortica.org.ua/
Музей гетьманства http://incognita.day.kiev.ua/museums/hetmanstva/museum.swf
• Музей М. С. Грушевського. http://museum3dtours.com/php/point.php?parent=point&idm=7&l=ua
Віртуальна екскурсія Острозьким замком http://incognita.day.kiev.ua/museums/ostrohcastle/
• Віртуальна екскурсія заповідником «Поле Полтавської битви» http://incognita.day.kiev.ua/museums/poltbattle/
• Віртуальна екскурсія літературно-меморіальним музеєм Григорія Сковороди http://incognita.day.kiev.ua/museums/skovorodynivka/

Посібник як говорити про війну

Матеріали, які можна використовувати під час підготовки уроків стійкості, боротьби та перемог. Це можуть бути вихована година, година спілкування, класна година, уроки громадянської та історичної, мовно-літературної освітніх галузей тощо. Незалежно від того, які форми освітнього процесу ви оберете, головна мета такої роботи – сформувати тверду громадянську позицію в учнів і учениць, навчити розрізняти факти і фейки, не піддаватися маніпуляціям і ворожій пропаганді.

https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/12/22/Yak.hovoryty.pro.viynu-22.12.2023.pdf

А ви думали, що Україна так просто.
Україна — це супер. Україна — це ексклюзив.
По ній пройшли всі катки історії.
На ній відпрацьовані всі види випробувань.
Вона загартована найвищим гартом.
В умовах сучасного світу їй немає ціни.

Ліна Костенко

Майстер-клас
«Виготовлення ляльки- мотанки «Подорожниці»

Рефлексія «Великодній кошик»

Положіть у Великодній кошик знання, уміння, досвід, емоції, які Ви отримали від нашого спілкування і які Ви б хотіли забрати з собою!

Христос Воскрес!
Воскресне Україна!
torange.biz

Використані ресурси:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021р.№ 673 «Про Державну цільову соціальну програму національно-патріотичного виховання на період до 2025 року» **https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/673-2021-%D0%BF#Text**
- **Наказ МОН України від 06.06.2022 № 527** «Про деякі питання національно- патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641» та Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системи освіти України до 2025 року.
- **ПРОЄКТИ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ** https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy
- **Онлайн-проєкт "Топ-100 великих українців"**

100 великих українців. НВ називає тих, хто визначав перебіг історії з часів Київської Русі до наших днів (nv.ua)

Онлайн-проєкт Великі українці (chl.kiev.ua)

Інтерактивна вправа « 7 чеснот українців»

https://wordwall.net/uk/resource/52233303

Пластова банка

https://plastovabanka.org.ua/

Книга-мандрівка. Україна

https://www.youtube.com/channel/UCHq5vXBXgKpU0_Nxl8pDKyw